

2) Den af den 4de Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) foreslaaede motiverede Dagsorden (s. ovf.) forkastedes med 21. St. mod 13.

Formanden: Vi gaae derefter tilbage til Behandlingen af Lovforslaget i dets Heelhed. Den hoitærede Minister for Kirke og Underviisningsvæsenet har Ordet.

Kirke og Underviisningsministeren: Jeg har ikke villet tage Ordet under de Forhandlinger, der have fundet Sted angaaende de tvende Dagsordener, hvilke nu ere tilendebragte. Jeg gaaer ud fra, at det i det Hele taget ikke er ønskeligt eller maaffee passende, at der fra Ministeriets Side tages Deel i eller søges nogen Indvirkning paa Afgjørelsen af sliige Spørgsmaal, som det, der her har foreligget. De Betragtninger, som i denne Henseende ere blevne gjørelde, idetmindste af en af Forslagsstillerne, have ogsaa tilfiraaffelig vist, at der ikke egentlig vilde være nogen Anledning for Ministeren til at tage Ordet derom; men jeg har dog ikke troet at kunne fritage mig for at udtale mig lidt udførligere ved Slutningen af disse Forhandlinger, hvor Spørgsmaalet bliver, om Lovforslaget i dets Heelhed skal vedtages eller ikke. Jeg erkjender fuldtvel, at Thinget kan være træt af de Forhandlinger, der nu have fundet Sted, og jeg er heller ikke selv uden Paavirkning deraf; men jeg troer dog, at det er nødvendigt, at idetmindste flere Punkter blive berørte, som ere bragte frem under Forhandlingernes Gang, for at disse kunne bringes saaledes sammen i et Resumé, at i alt Fald min personlige Stilling kan komme til at staae fuldkommen klar overfor denne Sag. Jeg beklager, at i det Hele Discussionen er bleven ført af saa faa Medlemmer, og det vilde have været særdeles ønskeligt, at Udtalelser fra flere Sider havde fundet Sted. Det er ogsaa en Grund til, at det vil gaae mig, som jeg troer, at det er gaaet flere af de Medlemmer, som have taget Deel i Forhandlingerne, at de meget ofte ere komne til Gjentagelser, og jeg maa ogsaa bede om Undskyldning derfor og i alt Fald søge Undskyldning i den fælles

Skkæbne. Jeg skal tillade mig at gaae tilbage til et Tidrum, som oftere er berørt under disse Forhandlinger. Det ligger ikke saa langt tilbage som Christendommens Indførelse, eller som Reformationens Indførelse ja ikke engang som 1848, der er bragt paa Bane, og om hvilket Nar jeg troer det kan siges, at ogsaa dette er af en noget exceptionel Bessaffenhed, og at det i alt Fald vilde være vanskeligt, fra hvad der dengang foregik med Hensyn til de kirkelige Sager, at drage nogen Slutning med Hensyn til de foreliggende Forhold. Jeg skal kun gaae tilbage til et Tidspunkt, der nu ligger omtrent 4 Nar fjernet fra os. Det er nu om nogle Dage 4 Nar siden, at den Commission blev sammensat, som oftere er omtalt i Thinget, og af hvilken jeg selv havde den Ære at være Medlem, saavel som den ærede Ordfører og et andet meget fremtrædende Medlem i denne Sag, den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig). Vi samlede i en Majoritetsbetænkning, som ogsaa oftere er bleven omtalt, og det kan vel synes, som om vi imidlertid i de 4 Nar ere komne noget fra hinanden. Den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kreds har gjort Rede og Rigtighed for, hvad der i denne Henseende har indvirket og maatte indvirke paa ham, og jeg skal naturligtvis ikke forsøge at gaae ind derpaa; jeg har fuldkommen kunnet forstaae, hvad der kunde have en saadan Indflydelse paa ham. Jeg skal derimod forsøge at klare noget fuldstændigere for Thinget, hvad der har udøvet sin Indvirkning paa mig, hvis Stilling har været endnu mere underkastet Forandringer overfor denne Sag end noget af de andre tvende Medlemmers. Jeg maa for det Første fuldelig erkjende, at min Stilling under Forhandlingerne i Kirkecommissionen ingenlunde var eller kunde være af den Art, at den egentlig kunde siges at have en særdeles fremragende Betydning lige overfor den Afgjørelse, der fandt Sted, og navnlig paa Affattelsen af den Majoritetsbetænkning, som oftere er fremhævet. Mine to Collegers Stilling i saa Henseende var selvfølgelig af en langt større Betydning. Derimod ffete det for mig meget Uventede, at det blev min Lod omtrent et Nar efter at blive stillet overfor denne Sag som Kirkeminister.